

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

59. Mulier quædam domi puerum baptizavit. Italicè, hæc verba pronuncians. Io te Batteco, col nome del Padre, col nome del Figliuolo, & col nome dello Spirito Sancto, statim à me quæsitum fuit, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

omnium Sanctorum, non est baptizatus, quia nihil debet jungi forma. Ita etiam tenet Archidiaconus in d. cap. si non significatur. Hæc Graffius.

2. Sed hæc sententia, ita absolute prolata, non est vera, non enim semper, ut vult Graffius, additio vitiat formam. Dico igitur distinguendo, cum Bonac. de Sacrament. disp. 2. q. 2. punct. 4. mem. 16. Barthol. ab Angelis in suo exam. confess. dial. 2. §. 116. Suar. tom. 3. in 3. part. disput. 2. sect. 5. Henric. lib. 2. c. 8. n. 2. Coninch. de Sacrament. q. 60. art. 8. dub. 1. num. 70. Summa Corona part. 4. de forma Baptismi, num. 14. Durand. in 4. dist. 3. q. 2. & Paludano q. 1. & Ytbarne in 4. sent. tom. 1. disp. 3. sect. 6. si Sacerdos, sic baptizans intelligit in nomine Beate Virginis baptizare, sicut in nomine Trinitatis, talis sensus est contrarius vere fidei, & per consequens tollit veritatem sacramenti. Sed si addit in baptismo, ut ejus intercessio pro sit baptizato ad conservandam gratiam baptismalem, non tollitur perfectio sacramenti. Sic D. Thom. in 3. p. q. 60. art. 8. tom. 2. disp. 129. c. 7. n. 107. putat illa verba, in nomine B. Virginis, non esse æquivoca ad utrumque sensum, quem supra diximus ex Divo Thoma, sed semper falsum continere, eo quod illud, in nomine, denotat auctoritatem, neque enim quis dicitur facere aliquid in nomine alterius, nisi auctoris. Hæc namque vox hoc communi usu significat, ac proinde ejus significatio non pendet ex intentione ministri. Hinc Rubeus in Sacram. in 4. sent. disp. 2. valde dubitat de baptismo sub hac forma lato; nam, ait, talis additio, (nempe in nomine B. Virginis) ex se prorsus tollit significationem, ac mutat formæ sensum; atque perinde non obstante ministri legitima intentione, aufert veritatem sacramenti. Hæc ille, & Pitigian. in 4. sent. part. 1. disp. 3. q. 2. art. 12. sed non rectè, nam, etsi verba illa omnia simul sumpta significant errorem contrarium formæ, verba tamen essentialia etiam, ut hic, & nunc proferuntur, tam ex intentione proferentis quam secundum commune Christianorum audientium judicium, prius tempore, quam illa additio fiat, habent perfectam suam significationem, & consequenter operantur eodem instanti suum effectum, qui per verba subsequencia tolli nequit, qualemcumque hæc errorem significant. Non ergo à communi sententia recedendum, quæ asserit, ut diximus, Sacerdotem conficere sacramentum, etiam si addat formæ Baptismi, in nomine beate Virginis, dummodo per illa verba non intendat baptizare in nomine Virginis, sicuti in nomine Patris, &c. sed tantum executione intendat auxilium beate Virginis baptizato implorare.

3. Ad argumentum verò Jacobi de Graffio respondetur, additionem non semper vitare Baptismum, si non tollat prorsus significationem formæ, quod non accidit ex dictis in nostro casu. Vide Alciat. in l. 1. §. Sed si mihi, num. 6. ff. de verb. oblig. & Gasparum Caballinum in suo milleloquio juris, part. 1. milleloq. 248.

RESOL. LIX.

Mulier quadam domi puerum baptizavit Italicè, hæc verba pronuncians, Io te battezo, co'l nome del Padre, co'l nome del Figliuolo, & co'l nome dello Spirito Santo, statim à me quaesitum fuit, an sacramentum sub tali forma administratum fuerit validum? Ex part. 2. tract. 17. & Miscell. 3. Refol. 15.

§. 1. **M**artinus Bonacina, vir hujus litteraturæ consultissimus, de Sacram. disp. 2. quest. 2. punct. 4. n. 5. negativè respondet; nam, ait ille, dicendo, in nomine Patris, in nomine Filij, &c. licet exprimitur trinitas personarum, non exprimitur tamen unitas essentialis, quæ in forma baptismi est de substantia. Ergo. Unde si aliquis baptizaret in nominibus Patris, & Filij, & Spiritus sancti, non conficeret Sacramentum; quia illa dictio in nominibus, non importat unitatem essentialis & virtutis, sed potius numerat personas, & relationes. Et quamvis hujusmodi numeratio sit vera, quia tamen unitas personarum in deitate non explicatur, ideo talis forma non est sufficiens. Sic communiter Doctores. Item si aliquis baptizaret, ut olim quædam mulier apud Comitol. in ref. mor. lib. 1. q. 10. sub hac forma, Io te battezo co'l Padre, co'l Figliuolo, & con lo Spirito Santo, invalidum esset sacramentum, quia in his verbis non exprimitur unitas divinæ essentialis. Ergo. Vide etiam Didacum Nugnum in 3. p. tom. 1. q. 66. art. 5. diff. 4. fol. 157.

2. Sed quidquid dicat Bonac. contraria sententia est prorsus amplectenda; nam ut asserit Suar. tom. 3. disp. 21. sect. 3. Coninch. 3. part. q. 66. art. 6. n. 58. & Petr. Cabrera de Sacram. q. 66. art. 5. n. 2. & alij, qui baptizat sub hac forma, Ego te baptizo, in nomine Patris, in nomine Filij, &c. non ideo asserit esse plura nomina: sicut qui diceret in nominibus, sed idem essentialia Dei nomen commune tribus, ter repetit, quod rectè fieri potest absque pluralitate, sicut verè dicitur Pater Deus, Filius Deus, Spiritus sanctus Deus, sed Dij nuncupari non possunt, quia hoc significat naturarum pluralitatem, illud verò minime, quia sunt verus, & idem Deus. Et sic in nostro casu consilium dictum infantem fuisse, & esse verè baptizatum.

RESOL. LX.

An baptismus sit validus, si conferatur hac forma. Baptizata est, vel baptizatus est in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, qua forma utuntur Chaldaei?

Et an in Sacramento Baptismi, Confirmationis, Penitentiae, Ordinis & Extreme unctionis exprimentur da sit persona suscipiens ista Sacramenta?

Et an sit certum pronomen illud ego, & dictionem illam Amen, non esse de necessitate Sacramenti?

Et cur sim docetur, quod baptismus datus ab Apostolis in nomine Christi validus fuit, & nunc validus esset, si in eadem forma conferretur.

Et queritur, an Baptismus datus in nomine unius persone Divinae, quacumque illa sit, validus sit, dummodo vera fides omnium trium retineatur?

Et an Baptismus datus sub hac forma, Baptizo te, in nomine Dei, & Sanctæ Crucis, sit validus?

Et tandem queritur, an sit valida forma baptismi, qua utuntur in Dalmatia, videlicet, Ego te Christianizo, seu Christianum facio in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti? Ex p. 10. tract. 16. & Misc. 6. Refol. 92.

§. 1. **H**ac forma in baptizando utuntur Chaldaei, de illa dubitatum fuit Romæ anno 1630. ut patet apud Nazarium, ubi infra. Et invalidum baptismum sic collatum esse patet ex rationibus. Primò, Quia alioqui actus baptizandi non significabitur, quatenus hic, & nunc sit in particulari: quod tamen est necessarium: nam Sacra

Sup. hoc supra vide doctrinam Refol. 4. per totam, & signat ejus §. 4. & 5.